

GÖTEBORGS UNIVERSITET

UTBILDNINGVETENSKAPLIGA FAKULTETSNÄMNDEN

L6SV10, Svenska 1 för lärare åk 4-6, 15,0 högskolepoäng Swedish 1 for teachers grades 4-6, 15.0 higher education credits

Grundnivå/First Cycle

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för didaktik och pedagogisk profession 2011-09-23 att gälla från och med 2011-10-01.

Utbildningsområde: Humanistiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

2. Inplacering

Kursen ingår i grundlärarexamen 4-6

Grundnivå

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Fördjupning

G1N, Grundnivå, endast gymnasiala förkunskapskrav

3. Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt En B, Ma B Nk A och Sh A (områdesbehörighet 6 b).

4. Innehåll

I kursen introduceras skolämnet svenska utifrån språkvetenskapliga, litteraturvetenskapliga och ämnesdidaktiska perspektiv som tillsammans förbereder studenten för den framtida yrkesverksamheten som lärare i svenska för årskurserna 4-6. Utifrån en ämnesdidaktisk grund presenteras och problematiseras grundläggande teoretiska perspektiv på undervisning i ämnet svenska. Ett viktigt innehåll i kursen är skolans styrdokument. I kursen introduceras begrepp och terminologi för att analysera och diskutera språk och litteratur utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Svenskämnets inriktning och betydelse inom olika skolformer förr och nu diskuteras.

Elevers tal-, läs- och skrivutveckling presenteras utifrån olika forskningsperspektiv. I detta ingår den tidiga läs- och skrivutvecklingen och språkliga villkor för elever med svenska som andraspråk. I kursen introduceras också olika aspekter av språklig variation utifrån genus, etnicitet och social tillhörighet.

Läsandets betydelse för språkutveckling och identitetsskapande utgör ett betydande inslag i kursen. Studenten läser och analyserar barn- och ungdomslitteratur från olika tider och kulturer. Med utgångspunkt i ämnesdidaktisk teori granskas strategier och metoder för hur barn- och ungdomslitteratur kan användas i undervisningen.

I kursen belyses skrivandets betydelse för elevers kunskaps- och språkutveckling. Studenten introduceras till olika skrivteorier och metoder varvid stor vikt läggs vid skrivprocess och genreskrivande. Ett väsentligt inslag är samtal om texter i responsgrupper. I kursen analyserar och producerar studenten olika typer av talade och skrivna texter, med relevans för skolans mellanår.

Elevers olika textvärldar belyses som redskap för att fördjupa intresset för läsande och skrivande samt öka elevernas förståelse för omvärlden. I kursen introduceras också muntligt och visuellt berättande.

5. Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- självtständigt redogöra för och förhålla sig till den ämnes- och kunskapsyn som kommer till uttryck i aktuella styrdokument och diagnosmaterial
- beskriva och problematisera svenskundervisning utifrån olika forskningsperspektiv och med adekvat terminologi
- beskriva hur språkbruk varierar beroende på flerspråkighet, genus och social variation
- redogöra för huvuddragen i barns tidiga läs- och skrivutveckling samt andraspråsutveckling
- redogöra för olika lässtrategier för att läsa och förstå fakta- och fiktionstexter
- analysera skönlitterära texter för mellanåldern och placera dessa i ett historiskt och kulturellt sammanhang
- analysera, bedöma och ge respons på elevers textproduktion av olika texttyper och genrer med stöd i olika didaktiska skrivteorier
- kommunicera kursens innehåll på god idiomatisk svenska såväl skriftligt som muntligt

6. Litteratur

Se bilaga.

7. Former för bedömning

Kursen examineras i form av skriftliga inlämningsuppgifter, examinerande litteraturseminarier och en skriftlig hemtentamen med därtill hörande granskningsseminarium.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas.

Student har rätt till byte av examinator, om det är praktiskt möjligt, efter att ha underkänts två gånger på samma examination. En sådan begäran ställs till institutionen och skall vara skriftlig.

8. Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd (U), Godkänd (G), Väl godkänd (VG).

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänt (U), Godkänt (G) och Väl godkänt (VG).

9. Kursvärdering

Kursvärdering sker dels individuellt via GUL och dels genom kursvärderingsmöte med kursledare och studentrepresentanter i slutet av kursen. Kursvärderingarna sammanställs och presenteras på GUL.

10. Övrigt

Undervisningsspråk: svenska.

Medverkande institutioner: Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion och Institutionen för svenska språket.

L6SV10, Svenska 1 för lärare åk 4-6, 15 högskolepoäng

Obligatorisk litteratur

- Bjar, Louise (red.) (2006). *Det hänger på språket!* Lund: Studentlitteratur. (Ca 200 s. enligt lärares anvisningar)
- Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2010). *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska aspekter på barn- och ungdomslitteratur.* Gleerups Utbildning. (220 s. enligt lärarens anvisningar)
- Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkensgard (2010). *Skriva för att lära.* Lund: Studentlitteratur. (199 s.)
- Gibbons, Pauline (2009). *Stärk språket stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet.* Uppsala: Hallgren & Fallgren. (200 s.)
- Heard, Georgia (1993). (2. rev. uppl). *Allt gott på jorden och i solen: om dikt och diktskrivning.* Göteborg: Daidalos. (150 s.)
- Kullberg, Birgitta (2007). *Emergent literacy, femton svenska forskares tankar om barns språkutveckling.* Göteborg: Institutionen för pedagogik och didaktik, IPD-rapporter 1404-062X: 2007:1. (111 s. del av)
- Stensson, Britta (2006). *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning.* Göteborg: Daidalos. (156 s.)
- Skolverket (2003). *Att läsa och skriva.* (Tillgänglig på <http://www.multimedia.skolverket.se/data/object/5318/531824.pdf>). Enligt anvisningar. (131 s.)
- Skolverket (2009.) *Nya språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-5.* <http://www.skolverket.se/sb/d/646/a/8747> (83 s.)
- Skolverket (2009). *Språket på väg! Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för årskurs 6-9.* (30 s.)
- Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, Lgr 11: kursplan och kunskapskrav för ämnet svenska.*
- Språkrådet (2008). *Svenska skrivregler.* Stockholm: Liber. (264 s.)
- Strömquist, Siv (2010). *Skrivboken.* Malmö: Gleerups. (268 s.)
- Fem barn – och ungdomsböcker, varav en helt nyutkommen
- Artiklar omfattande ca 200 sidor tillkommer.